

Asia: VN/21695/2022

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Jyväskylän kaupunki kritisoi aluksi sitä, että hallituksen esitykselle varattu lausuntoaika (8 arkipäivää) on kohtuuttoman lyhyt eikä mahdollista lausunnon huolellista valmistelua eikä käsittelyä kunnissa. Lisäksi vastausaika ajoittuu lomakauteen, kun valtakunnalliset syyslomat vietetään viikoilla 42-43. Lain kiireellisestä valmisteluaikataulusta huolimatta lausuntoaika olisi pitänyt olla ehdottomasti pidempi.

Työkanava Oy:n asiakkuus

Lakiesityksessä ehdotetaan, että kuntakokeilualueen kunnalla olisi oikeus tehdä päätös siitä, täyttääkö henkilö Työkanava Oy -nimisestä osakeyhtiöstä annetun lain mukaiset edellytykset yhtiöön työllistämiseksi. Esitys on kannatettava ja selkeyttää nykyistä käytäntöä. Erityisen kannatettavaa se on kuntien osatyökykyisten työnhakijoiden kannalta, kun se asettaa kuntakokeilukuntien osatyökykyiset työnhakijat yhdenvertaiseen asemaan TE-toimiston työnhakijoiden kanssa.

Tilapäistä suojelua saavat henkilöt ja kokeilukunnan asiakkuus

Esitysluonnoksessa ehdotetaan muutettavaksi työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia siten, että jatkossa kokeilualueiden kuntien asiakkaita olisivat myös sellaiset kunnassa asuvat tilapäistä suojelua saavat henkilöt, joilla ei ole kotikuntalaisia tarkoitettua kotikuntaa. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan tilapäistä suojelua hakenut henkilö voi tehdä töitä Suomessa ilman rajoituksia ja opiskella heti sen jälkeen, kun hän on rekisteröinyt tilapäisen suojelun hakemuksen poliisilla tai rajaviranomaisella. Tilapäistä suojelua saava henkilö voi myös halutessaan ilmoittautua TE-toimistoon julkisen työvoima- ja yrityspalvelulain mukaiseksi työnhakijaksi ja saada työllistymistä

tukevia palveluita. Lakiesityksen mukaan vastuu tilapäisen suojelun piiriin kuuluvien työnhakijoiden palveluista siirtyisi TE-toimistolta Kuntakokeille 1.2.2023 alkaen.

Lähtökohtaisesti esitys on kannatettava. Maahanmuuttaneiden ja vieraskielisten palvelut on keskittyneet pääasiallisesti kuntakokeilukuntiin. Tilapäisen suojelun piiriin kuuluvien työnhakijoiden palveluvastuun siirtyminen kokeilukunnille on luontevaa ja selkeyttää niin asiakasohjausta kuin kokeilukuntien ja TE-toimiston toimivaltuuksia. Maahanmuuttaneiden palvelujen kokoamisesta samaan osoitteeseen on jo nyt hyviä kokemuksia Jyväskylässä, kun TE-taustaiset asiantuntijat ovat työskennelleet samassa yhteisössä kaupungin kansainvälisten osaajien palvelukeskuksessa.

Kunnille tulee kuitenkin turvata riittävät resurssit lisääntyvien tehtävien hoitamiseen. Maahanmuuttaneiden palveluissa laskennalliset asiakasmäärät on oltava maltillisia, jotta palvelu pystytään tuottamaan tehokkaasti ja toisaalta myös sensitiivisesti. Asiakkaiden traumaattiset ja surulliset taustat kuormittavat myös työntekijöitä. Lakiesityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa keskimääräisenä asiakaskuormituksen laskentaperusteena on ollut 170 työnhakijaa/työntekijä, mikä tarkoittaisi 40 htv:n resurssitarvetta TE-palveluihin valtakunnallisesti. Laskentaperustetta tulee muuttaa niin, että työnhakijoita on enintään 100/työntekijä.

Asiakaspainotukset ovat siirtyneet kuntakokeilun aikana vahvasti TE-toimistolta kokeilukunnille ja nyt esitetty muutos lisää edelleen asiakasmääriä suhteessa TE-toimistoon. Tämän vuoksi on ehdottoman välttämätöntä, että henkilöresursseja kohdennetaan nykyistä selvemmin kokeilukunnille.

Henkilöstöressurssien lisäksi lakiesitys lisää kokeilukuntien kustannuksia mm. toimitilojen suhteen. Myös tämä tulee ottaa huomioon niin, että kustannukset korvataan täysimääräisesti.

Korhonen Mirva

Jyväskylän kaupunki - Kaupunginjohtaja Timo Koivisto, Jyväskylän kaupunki